

Van werk naar werk

Joke Tacoma

Veel mensen raken hun baan kwijt door de recessie. Hoe beperken we de schade? De A&O-er kan hier een belangrijke rol in spelen.

Het verlies van werk betekent verlies van collegiale sfeer, werkritme en vermindering van sociale status. Soms verlaging van inkomen, zeker als iemand niet meteen ander werk heeft. De schade is dus mentaal en financieel. De mentale schade kan aanzienlijk zijn, bijvoorbeeld als het werk je lust en leven is en je er zelfvertrouwen en status aan ontleent. De financiële schade valt in het begin objectief gezien nog wel mee, maar de angst is groot dat het inkomen gereduceerd wordt tot bijstandsniveau als de werkloosheid lang duurt. De goot ligt op de loer.

Kort na het ontslag wil iedereen maar één ding: precies zo'n baan als hij had, met precies dezelfde uren, liefst op dezelfde afstand van huis en natuurlijk met hetzelfde inkomen. Of hoger. Het is daarom niet zinvol om in het begin van de begeleiding naar deze wensen te vragen. Ruimte geven voor verliesverwerking is beter. Daarnaast is het belangrijk om aan het zelfvertrouwen te werken, bijvoorbeeld door te bepalen waar iemand goed in is. Samen met de successen uit het verleden wordt de blik op ander werk verruimd en komt er weer wat perspectief.

Via netwerkgesprekken wordt het perspectief verbreed en neemt het zelfvertrouwen toe. In het begin is een netwerkgesprek eng, maar al doende raakt iemand bekend in de wereld waar hij wil werken, kan hij beter onder woorden brengen wat hij wil en is de kans om gevraagd te worden te solliciteren aanzienlijk. De toekomstige werkgever spaart in dat laatste geval een advertentie en sollicitatieprocedure uit en de persoon in kwestie is de enige kandidaat. Netwerken is daardoor effectiever dan reageren op een advertentie. Dan zijn er honderden concurrenten.

Om iemands kans op werk verder te vergroten, is het handig om na te denken over sectoren waar in deze recessie meer medewerkers nodig zijn. Begin gewoon eens bij uzelf: wat doet u als u veel minder geld te besteden hebt? Sommige zaken gaan altijd door, zoals eten en drinken. Maar in plaats van naar een duur restaurant gaat u nu naar een goedkope zaakje, of kookt u vaker zelf. De supermarkten gaan dus in eerste instantie beter draaien. Dat levert werk op achter de kassa, maar ook op logistiek gebied en op onderzoek naar consumentengedrag. U moet ook ergens wonen, maar misschien wel verhuizen naar een goedkopere woning. Als het echt tegenzit wordt uw woning ontruimd. Zo redenerend zien we een toename van vacatures bij verhuisbedrijven en schuldhulpverlening. Ook hier: op veel niveaus, van verhuizer tot gemeentelijk beleid.

U wilt uw familie en vrienden blijven zien, zo komen we op vervoer. Geen nieuwe auto kopen, maar de oude zo lang mogelijk gebruiken. Of de trein en de fiets nemen. De reparatiebedrijven van auto's krijgen het drukker, evenals de NS. De vraag naar fietsen neemt toe. In plaats van een skivakantie koopt u een goede fiets. U blijft wat meer thuis. Daar moet het prettig wonen zijn, misschien gaat u doe-het-zelven of besteedt u meer aandacht aan de tuin. Tuincentra en doe-het-zelf zaken zien

daardoor hun omzet stijgen. Misschien koopt u wat eerder tweedehands, bijvoorbeeld huisraad of boeken. Of u gaat naar de bibliotheek. Sites die tweedehands goederen aanbieden, krijgen meer bezoekers. Dat levert werk op voor ict-ers en websitebouwers. U kijkt sowieso wat vaker op internet en u koopt niet zo snel meer een nieuwe computer. Door op dit microniveau te denken, komt u op veel groeisectoren.

Op macroniveau zijn ook veel mogelijkheden om te bedenken. Het ministerie van financiën heeft wat vacatures, alleen al omdat het plotseling eigenaar van een bank is. In de zorg en in het onderwijs zijn van oudsher veel vacatures. Ook daar: functies van hoog tot laag, het is niet alleen maar aan het bed staan of les geven. Denk maar aan een toenemende vraag naar gerieters in zorgcentra of conciërges op een school. Als de werkloosheid toeneemt, komen er meer mobiliteitscentra, zowel bij bedrijven als bij de overheid. Daar moeten ook mensen werken. De Sociale Dienst krijgt het drukker, net als het UWV. En niet te vergeten: de arbeidsrechtadvocaten. Veel vacatures dus. Verder stimuleert de overheid duurzaamheid als middel tot bezuiniging. Mensen die iets weten van duurzaamheid zijn daarom gewild.

Tot slot nog een andere redenering: stel dat we naar 10% werkloosheid gaan, dan zijn er altijd nog 90% werkenden. Die werkenden bewegen ook, zodat ze vacatures achterlaten als ze veranderen van functie, ziek worden of met pensioen gaan. Daar liggen de meeste vacatures, en misschien wel de leukste banen.

Joke Tacoma is chemicus, psycholoog en eigenaar van [Tacoma Coaching](#).

Reageren? Mail naar [A&O-items](#).